

seves millors contribucions, on establí les relacions de les llengües romàniques occidentals des de Valònia a Lusitània, en les quals el francès (sobretot) i també el castellà (bé que amb menys de força) són les llengües d'excepció dins la gran «família romànica» que comprèn, és clar, la nostra llengua catalana.—A. M. BADIA I MARGARIT.

Record de William James Entwistle.—William James Entwistle, nat l'any 1896, mort el 1952, pertanyia a aquella llei d'erudits que són capaços de treballar bé en camps molt heterogenis. Són relíquies de la vella època (conservada encara, almenys en part, a Alemanya), en què el concepte de *filologia romànica* comprenia les matèries que avui, més o menys subdividides, són agrupades gairebé pertot arreu entorn de *lingüística* i *literatura*. És el tribut forçós als progressos de la ciència, cada vegada més especialitzada. Però, per això mateix, l'exemple d'aquells qui poden sostreure's a l'inevitable és senzillament reconfortant. W. J. Entwistle ha d'ésser recordat ací per tres aspectes importants de la seva obra científica: el lingüístic, el literari i el folklòric-literari. En tots tres féu aportacions remarcables, que esmentarem succintament. En el camp lingüístic, recordem el seu valuós llibre *The Spanish Language, together with Portuguese, Catalan and Basque* (1936), que és un dels primers instruments per a la formació dels hispanistes de parla anglesa. Com el seu títol indica, les diverses llengües de la Península Ibèrica hi són tractades segons llurs realitats objectives; bé que amb aquest llibre el seu autor no es proposava d'ésser original, hom s'adona aviat de la seva agudesia i del seu esperit crític. En el camp de les recerques literàries, cal esmentar *The Arthurian legend in the literatures of the Spanish Peninsula* (1925), obra que encara conserva el seu valor, malgrat el temps transcorregut (sobretot després de la seva refosa de 1942), i les *Observacions sobre la dedicatòria i primera part del «Tirant lo Blanch»* (1927), intuïció d'un fet històric (el viatge de Joanot Martorell a Anglaterra) que després fou demostrat documentalment. En el camp folklòric-literari, el nom de W. J. Entwistle va unit al d'investigacions importants sobre la cançó popular: el seu llibre *European Balladry* (1939) és considerat per molts com la seva obra més important. Si tenim en compte que en el darrer grup dedicà atenció especial a diverses cançons catalanes (com *La Dama d'Aragó*, i d'altres), veurem que, en cadascuna de les seves orientacions, William James Entwistle sabé valorar amb mesura justa la llengua i la literatura del nostre país.—A. M. BADIA I MARGARIT.

Record de nou escriptors catalans desapareguts.—Aquests darrers anys han traspasat una sèrie d'escriptors nostres que, nascuts vers els anys 80, iniciaren llur carrera literària en la primera dècada del segle. Tots ells es veieren abocats a unes mateixes crisis estètiques, ideològiques i socials. Uns pocs, dirigits per Eugeni d'Ors i Josep Carner, les resolgueren tot iniciant el poderós moviment de cultura que ha informat la Catalunya moderna; d'altres, més o menys sensibles als nous corrents, prosseguiren esquemes més lligats als pròpiament vuitcentistes.

Josep Pous i Pagès nasqué a Figueres l'any 1873. Fill d'un propietari i metge d'Avinyonet, començà els estudis de Medicina a la Universitat de Barcelona, els quals, però, abandonà ben aviat per tal de lliurar-se al conreu de la literatura. Als vint-i-nou anys estrenà la seva primera peça dramàtica: *Sol ixent*. Un any després publicà la seva primera novel·la: *Per la vida*. Més endavant, el 1905, en fundar-se «El Poble Català», començà a publicar-hi articles fins a esdevenir-ne redactor. Menà, des del teatre, la novel·la i la premsa, una noble campanya d'agitació d'idees. Un seu article li valgué un procés i una condemna de sis mesos, que una amnistia general reduí a un. Fruit d'aquesta experiència fou un llibre prou interessant de memòries: *De l'ergàstula* (1909). De fet, la seva producció novel·lesca s'estén de 1903 a 1914, i comprèn obres tan remarcables com *Quan es fa nosa* (1904), *Revolta* (1906) i, sobretot, *La vida i la mort d'en*